

Ο ΑΣΩΤΟΣ

Εισαγωγή

Εχουν πει, παιδιά, μεγάλοι μελετητές ότι σε καμία βιβλιοθήκη του κόσμου, σε καμία διδασκαλία σοφού δε βρέθηκε ούτε θα βρεθεί ποτέ τέτοιος θησαυρός σοφίας, αγάπης, στοργής, ευσπλαχνίας προς τον αμαρτωλό άνθρωπο, όση κλείνει η Παραβολή του Κυρίου, που θα σας διηγηθώ σήμερα. Είπαν μάλιστα ότι, και αν τίποτε άλλο εκτός από αυτή την Παραβολή δεν είχε διδάξει ο Κύριος, θα έφθανε αυτή για να μας βεβαιώσει πως ο Θεός Πατέρας μας είναι Αγάπη και Ευσπλαχνία! Την ονόμασαν μάλιστα «Ευαγγέλιο των Ευαγγελίων»!

Διήγηση

Ένας πατέρας, πλούσιος άρχοντας, είχε δυο γιους. Ζούσαν ευτυχισμένοι μέσα στην αγάπη του πατρικού σπιτιού. Όλα δικά τους. Όλα στη διάθεσή τους. Τίποτα δεν τους έλειπε. Κι ολόγυρά τους υπηρέτες πολλοί, ζούσαν κι αυτοί ειρηνικά και πλούσια κοντά τους· πράγμα που φανέρωνε ακόμα πιο πολύ την αρχοντιά και την αγάπη του πατρικού σπιτιού.

Ήρθε μια μέρα όμως θλίψη φοβερή σε αυτό το σπίτι. Τι συνέβη; Ο νεότερος γιος βλοσυρός και αγριεμένος! Από καιρό το έδειχνε, πως κάτι επαναστατικό συλλογιέται. Αντίδραση σε όλους. Τίποτα να μην του αρέσει! Κι αυτή η τρυφερή στοργή του πατέρα του γίνεται ενοχλητική! Το άκουσε, καθώς φαίνεται, από κάποιους φίλους. Τι άκουσε; Να! Ότι η ζωή εκεί κάτω στη μεγάλη πολιτεία είναι όμορφη! Ο καθένας ζει, όπως θέλει. Κέντρα για διασκέδαση. Φίλοι για γλέντια. Και προπαντός καμιά δέσμευση. Ούτε «μη» ούτε «μα» του πατέρα, ούτε οι δεσμευτικές συνήθειες του πατρικού σπιτιού. Μπορείς να γλεντάς όλη νύχτα! Όπως θέλεις εσύ! Να πηγαίνεις όπου σου έρχεται όρεξη· και με όποια παρέα προτιμάς! Του γούστου σου!... Μεγάλωσε άλλωστε! Θα δοκιμάσει την ελευθερία του. Τι, παιδάκι είναι, να έχει ανάγκη του πατέρα;

Αυτά άκουσε, τα στριφογύρισε στο μυαλό του και πήρε την απόφαση να τραβήξει για τη μακρινή χώρα! Να απολαύσει την ελεύθερη ζωή. Μακριά από το πατρικό του σπίτι και τις καλές συνήθειες που είχε διδαχθεί! Και χρήματα; Πού θα βρεί τόσα χρήματα, για να ζήσει έτσι που ονειρεύεται εκεί μακριά; Μα, και γι' αυτό βρίσκει λύση! Θα ζητήσει του πατέρα του! Και πόσα θα ζητήσει; Η ζωή του γλεντιού καταβροχθίζει χρήματα και χρήματα! Μα, θα του ζητήσει πολλά! Όλο το μερίδιο της κληρονομιάς, που του... ανήκει! Τι θράσος! Μήπως πέθανε ο πατέρας του, και του ανήκει;...

Και ο κεραυνός έπεσε στην καρδιά του πατέρα· «...είπεν ο νεώτερος αυτών τῶ πατρί· πάτερ, δός μοι το επιβάλλον μέρος της ουσίας». Δηλαδή, δος μου το μερίδιο της κληρονομιάς που μου ανήκει! (Λουκ. ιε' 12).

Αν είμαστε από μιά μερική, να δούμε τη θλιμμένη και γλυκιά εκείνη όψη του πατέρα! Να ακούσουμε τα λόγια της πατρικής στοργής. Τις γεμάτες αγάπη και σοφία συμβουλές του! Αν μπορούσαμε να ακούσουμε τους πονεμένους λογισμούς του, που έβλεπαν κιάλας μακριά, στην ξεγελάστρα χώρα, το κατάντημα του αγαπημένου του παιδιού!

Όμως, δεν ήταν πατέρας αυταρχικός. Αγαπούσε το παιδί του και σεβόταν την ελευθερία του. Τις συμβουλές του τις είχε πει. Τώρα, με πόνο καρδιάς, παρόλο που είχε δικαίωμα να αρνηθεί, «διείλεν αυτοίς τον βίον». Δηλαδή, μοίρασε στα παιδιά του την περιουσία, όσο στο καθένα αναλογούσε (Λουκ. ιε' 12). Σιωπή ακολούθησε.

Μάζεψε τα πλούτη ο νεώτερος γιος, πούλησε ό,τι δε γινόταν να το μεταφέρει, λαμπροστολίστηκε και, βέβαια, με αμάξι φανταχτερό έφυγε για τη μακρινή χώρα.

Κόσμος άλλος εκεί! Φάνταζε! Γελούσε τρανταχτά. Τραγουδούσε· γλεντούσε ξέφρενα. Τούτος ο κόσμος δεν είχε ντροπή. Τίποτα δεν τον κρατούσε! Καμιά προσοχή για την αξιοπρέπεια και την αρετή. Γλώσσα χυδαία. Αστεία βρωμερά! Άγνωστοι φίλοι μυρίστηκαν σαν λαγωνικά το πουγκί του (το πορτοφόλι θα λέγαμε σήμερα). Τον πλησίασαν υποκριτικά. Ψευδοθαυμασμοί και κολακείες ολόγυρά του. Τον κατάφεραν. Τον παγίδευσαν. Κρίμα το παλικάρι! Πήρε το δρόμο του κακού! Ξενύχτια, φαγοπότια, μεθύσια, με όλες τις βρωμερές αμαρτίες που τα ακολουθούν! Και τα έξοδα του γλεντιού όλα δικά του.

Και ο καιρός περνούσε. Λίγο - λίγο άδειαζε το πουγκί! «Διεσκόρπισε την ουσίαν αυτού ζών ασώτως» (στίχ. 13). Δηλαδή, κατασπατάλησε την περιουσία του όλη ζώντας μέσα στην αμαρτία. Μα, τελειώνοντας τα λεφτά, πάνε και οι φίλοι! Ούτε που γύριζαν να τον κοιτάξουν πια! Άλλαζαν δρόμο, για να μην τον συναντήσουν. Πεινούσε. Τα ρούχα του έλιωσαν. Κιτρίνισε, αδυνάτισε. Χάλια μεγάλα. Αναζήτησε δουλειά. Κανείς δεν τον ήθελε έτσι που ήταν. Πέφτει και λιμός σε αυτή τη χώρα. Πείνα. Βγήκε στους αγρούς.

—Πάρε με στη δούλεψή σου, παρακαλεί έναν αγρότη.

—Πήγαινε να βόσκεις τους χοίρους μου (τα γουρούνια μου) του λέει εκείνος. Να τρωσ από τα ξυλοκέρατα (χαρούπια), που τρώνε και εκείνοι! Μα προσοχή. Όχι πολύ, και λείπει από τους χοίρους μου η τροφή!

Πήγε. Κουρελιασμένο, εξαντλημένο, με ένα καλάμι στο χέρι το αρχοντόπουλο, έγινε χοιροβοσκός. Και προσπαθούσε να χορτάσει την πείνα του από τα ξυλοκέρατα των χοίρων! Θλίψη. Ερημιά μέσα στην καρδιά του. Παγωνιά! Δίχως σταλιά αγάπη από κανένα!... Και ο καιρός περνούσε!...

Μια μέρα κάτι ξύπνησε μέσα του και ήρθε στα καλά του («εις εαυτόν ελθών»)! Όλα, όσα ως τώρα έκανε, παράλογα τα βρίσκει! Και συλλογιέται· Τούτη την ώρα, που εγώ πεθαίνω από την πείνα, πόσοι υπηρέτες του πατέρα μου χορταίνουν μοσχομύριστα ψωμιά σε πλούσιο τραπέζι!... Μέσα του αχνόφεξε η μετάνοια! Και να που ξημερώνει νέα μέρα στην καρδιά του! Σπάει το σκοτάδι που την τύλιγε! Ανάσταση! Κι όρθιος πετιέται! Ηρωικά παίρνει την απόφαση· «Αναστάς πορεύσομαι πρός τον πατέρα»! Θα σηκωθώ να πάω στον πατέρα μου! Στα πόδια του

θα πέσω και θα του πω' «Πάτερ, ἡμαρτον»! Αμάρτησα σε σένα και στον Θεό. Δεν είμαι πια άξιος να λέγομαι παιδί σου! Πάρε με κοντά σου και κάνε με έναν δούλο σου! Χίλιες φωνές του έκαναν αυτόματη επίθεση· θα ντροπιαστείς, καημένε!... Και νομίζεις πως θα σε δεχθεί;... Αν σε διώξει;...

Μα, ο άσωτος γιός ήξερε καλά ποιον έχει πατέρα! Ήξερε την αγάπη του και τη στοργή του! Αλλωστε το είπε. Δούλο του θα ζήταγε να τον κάνει! Όχι παιδί του. Η απόφαση ήταν αμετάκλητη! Είχε καταλάβει το σοβαρό του λάθος. Την προσβολή στην αγάπη του πατέρα. Την αμαρτωλή ζωή του στη μακρινή χώρα. Μετανοούσε. Ξεκίνησε. Πήρε τον δρόμο του γυρισμού στην πατρική αγκαλιά. Μακρύς που είναι! Πεζοπορεί τυλιγμένος τα άθλια κουρέλια του και στηριγμένος στο ραβδί του! Κι ο πειρασμός από κοντά· Ανόητε, γύρνα πίσω... θα πεθάνεις από την εξάντληση... Ο δρόμος είναι πολύς... Σταμάτα!... Εκείνος όμως είχε πάρει την απόφασή του· θα γύριζε στον στοργικό του πατέρα.

Ας δούμε όμως τι έκανε εκείνος, ο πατέρας, όλον τούτο τον καιρό! Τον ξέχασε; Τον ξέγραψε; Του έδωσε κατάρες για την κακή του συμπεριφορά και την ντροπή που έφερε στην οικογένειά του;... Όχι!

Έτσι που έβλεπε πιο μέσα, πιο βαθιά το πατρικό του μάτι, ήξερε πως το παιδί του θα φύλαγε στο βάθος του εκείνο το «κάτι», που τον έδενε με την αγάπη της πατρικής καρδιάς. Δείχτηκε αντάρτης! Όχι όμως πονηρός! Κάπου την παραμέρισε την οικογενειακή του ευγένεια και αρχοντιά! Μα, είχε ποτίσει τις ρίζες του. Το ήξερε αυτό ο πατέρας. Και ήλιπζε. Σαν νέος, ξεμυαλίστηκε από κακούς φίλους. Θα χτυπηθεί. Θα πάθει. Θα μάθει!... Γι' αυτό και περιμένει το γυρισμό του. Όλα αυτά τα χρόνια κάθε μέρα, βγαίνει στον εξώστη και κοιτάει του δρόμου το βάθος! Μήπως έρχεται;

Και να! Τούτο το δειλινό!... Κάποια σκιά διακρίνει να αργοσαλεύει εκεί κάτω! Ποιος να ναι! Λίγο - λίγο πλησιάζει! Ζητιάνος θα 'ναι! Βοήθεια θα 'ρχεται να βρει! Ξανακοιτάει. Μα!... Μα, όχι! Από μακριά τον γνώρισε! Είναι!... Ναι, είναι... το χαμένο του παιδί! Τρέχει ο γέροντας! Τρέχει! Τον προφταίνει! Κι ω αγάπη, που ξεπερνάει τη λογική! Πριν να προφτάσει ο γιος στα πόδια του να πέσει, ανοίγει διάπλατη η πατρική αγκαλιά! Ρίχνεται και σφιχταγκαλιάζει τον βρώμικο, ψυχή και σώμα, κουρελιάρη γιό!... Τρέμει εκείνος! Σαστίζει! Δεν την περίμενε τέτοια στιγμή!

—«Πατέρα μου, ἡμαρτον»! φωνάζει την ειλικρινή του εξομολόγηση! Δεν είμαι άξιος να λέγομαι γιός σου!...

Πού να σταθεί στα λόγια αυτά η καρδιά του πατέρα!

—Φέρτε του τη στολή την πρώτη την πριγκιπική! Τη φυλαγμένη! Τον περίμενα!... Λούστε τον! Ντύστε τον! Πρίγκιπας είναι! Φορέστε του στο χέρι δαχτυλίδι με τη βούλα μου! Είναι γιος μου! Φορέστε και στα πόδια του σανδάλια. Δεν είναι δούλος! Είναι ελεύθερος! Και σφάχτε και το «σιτευτό μοσχάρι», το καλοθρεμμένο, για την πιο μεγάλη μας γιορτή!... Να η γιορτή! Και ετοιμάστε δείπνο μέγα, με χαράς τραγούδια και όργανα, για να γιορτάσουμε και να χαρούμε! Τούτο το παιδί μου ήταν νεκρό κι ανέζησε. Χαμένο ήταν κι ευρέθη! Να το χαρούμε πρέπει!

Και έτσι όλα έγιναν! Και γέμισε ο τόπος από τη χαρά κι από τη γιορτή!...

Κατά το σούρουπο να και ο μεγαλύτερος γιός (ο πρεσβύτερος), που φτάνει από τα μακρινά χωράφια. (Αφεντικό ήταν και επιτηρούσε όλο εκείνο τον πλούτο). Βλέπει φωτοχυσίες στο παλάτι τους! Ακούει όργανα γιορτής! Τραγούδια! Μπα! Τι έπαθε ο πατέρας του;! Την ξέχασε του άσωτου γιου τη θλίψη; Τι συμβαίνει; Φωνάζει έναν απ τους υπηρέτες, και ρωτάει:

—«Τί είη ταύτα»; (Τι είναι όλα αυτά;)

—Ήλθε ο αδελφός σου! του απαντάει εκείνος με χαρά! Κι έσφαξε ο πατέρας σου το διαλεχτό μοσχάρι, για να γιορτάσει τη χαρά αυτή...

—Τι!... Αστραψε η οργή στο πρόσωπο του αδελφού, του πιο μεγάλου! Πείσμωνσε! Αγρίεψε! Δεν πλησιάζει! Ζήλεια και μίσος!...

Τ' άκουσε ο στοργικός πατέρας. Βγαίνει έξω. Τρέχει πάλι. Πάλι ανοιχτή η αγκαλιά και για το γιο του τούτο.

—Έλα, παιδί μου. Έλα! Χαρά έχει το σπίτι μας!...

Ξεσπάει αυτός! Κι ό,τι είχε μέσα του κακό αποκρυμμένο, κατάμουτρα το ρίχνει του πατέρα!

—Είσαι πατέρας άδικος! Τόσα και τόσα χρόνια υπάκουος είμαι σε σένα και δουλευτής· πιστός στις εντολές σου. Κι ούτε μια φορά δε μου είπες· Πάρε ένα κατσικάκι να πας κι εσύ να διασκεδάσεις με τους φίλους σου. Και τώρα που ήρθε ο γιος σου αυτός, που σου κατασπατάλησε την περιουσία ζώντας άσωτα και αμαρτωλά, έσφαξες το σιτευτό μοσχάρι!... Έβγαζαν τα μάτια του από το θυμό φωτιές!

—Παιδί μου, του λέει ο γέροντας μαλακά. Εσύ, κοντά μου πάντα, όλα δικά σου τα είχες. Πλούτη κι αγάπη! Όλα! Ενώ ο αδελφός σου αυτός ήταν νεκρός και ανέζησε! Χαμένος ήταν και βρέθηκε! Και πώς να μη χαρούμε;...

Συζήτηση

Στοργικός Πατέρας μας είναι ο Θεός. Και τα δυο παιδιά του εμείς οι άνθρωποι. Εμείς ξεφεύγουμε μακριά Του και αμαρτάνουμε. Εκείνος μας περιμένει να ξαναγυρίσουμε κοντά Του με τη μετάνοια· και μας συγχωρεί με αγάπη! Παλάτι του πατέρα η Βασιλεία των Ουρανών! Μα, η είσοδος της Ουράνιας Βασιλείας, παιδιά, βρίσκεται στη γη! Είναι η Εκκλησία μας. Εδώ αρχίζει για κάθε αμαρτωλό που μετανοεί το πρώτο πανηγύρι!

Ο Ουράνιος Πατέρας δέχεται ευσπλαχνικά τη μετάνοιά μας. Οι υπηρέτες Του (οι ιερείς της Εκκλησίας μας) παίρνουν εντολή να μας λούσουν με το Μυστήριο της Εξομολόγησης! Το Πνεύμα το Άγιο μας ντύνει με την πρώτη στολή μας, τη βασιλική, που είναι η καθαρότητα της ψυχής μας! Ξαναγινόμαστε παιδιά του Θεού! Αυτό συμβολίζει το δαχτυλίδι. Δεν είμαστε δούλοι, φοράμε τα σανδάλια, που είχαν μόνο οι ελεύθεροι! Αφήσαμε αποφασιστικά τη μακρινή χώρα, που είναι κάθε τόπος της αμαρτίας. Εμείς όμως θα παίρνουμε πάντα το δρόμο της επιστροφής, της μετάνοιας! Έτσι μας περιμένει το βασιλικό τραπέζι του Ουρανίου Πατέρα με τον μόσχο τον

σιτευτό! Ποιος είναι ο μόσχος ο διαλεχτός, που τον θυσίασε ο στοργικός Πατέρας για χάρη των παιδιών Του που μετανοούν; —Ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός!

Σύνθημα: Κάθε μέρα επιστροφή στον στοργικό Πατέρα.